

Enver Ljubović

HERALDIČKO ZNAKOVLJE BISKUPA IVANA KRSTITELJA JEŽIĆA

Enver Ljubović, prof., Senj
UDK: 929.6 : 262.12 JEŽIĆ, I.K. (497.5 SENJ)
Izlaganje na znanstvenom skupu

Autor u navedenom prilogu opisuje heraldičko znakovlje senjsko –modruškog biskupa Ivana Krstitelja Ježića koji pripada poznatoj novljanskoj plemićkoj obitelji Ježić. Novljanski Ježići, kao bogati trgovci i posjednici, dobili su plemstvo i grb 1791. od austrijskog cara Leopolda II. Biskup Ježić rođen je 1746. u Novom Vinodolskom, a umro je 1833. i pokopan u župnoj crkvi svetog Filipa i Jakova u Novom Vinodolskom. Za rezidencijalnog biskupa Senjsko–modruške biskupije imenovan je 1789. i ostao je na tome položaju sve do svoje smrti. U raščetvorenom grbovnom štitu grba biskupa Ježića zastupljeni su heraldički simboli: malteški crveni križ, zlatno sidro, bijela golubica u letu i pelikan. Svi heraldički simboli na njegovim grbovima, i kamenim i obojenim, odražavaju vrijeme i trenutak u kojemu je živio biskup Ježić. Osim službenog biskupskog grba, na njegovom nadgrobnom spomeniku isklesan je biskupski grb i latinski natpis. Isti simboli isklesani su i na njegovim kamenim grbovima. Navedeno heraldičko znakovlje govori jezikom simbola i znakova te s likovnog stajališta nosi značajke umjetničkih stilova. Uz grbove autor u prilogu donosi i dva natpisa iz senjske katedrale, vezana uz ime i djelovanje biskupa Ježića.

Ključne riječi: Ježić, grbovi, heraldika.

* * *

PLEMIĆKA OBITELJ JEŽIĆ IZ NOVOG VINODOLSKOG

Obiteljski grb obitelji Ježić iz 1791. godine
(Jessich von Gesseneck ili "od Jaenka")¹

Austrijsko plemstvo obitelji Ježić podijeljeno je 1791. godine od austrijskog cara Leopolda II. Krsti Ježiću, poznatom senjskom trgovcu i počasnom konzulu grada i države Đenove i Francuske u gradu Senju.

Plemstvo i grb dodijeljeno je za zasluge prigodom nabavke i prijevoza žita iz prekomorskih zemalja za vrijeme velike gladi u Primorju tijekom 1787. i 1788. godine.

Prema nekim usmenim predajama, jedan od plemića Ježića sudjelovao je na poznatom saboru hrvatskih velikaša u Cetingradu 1527. godine, kada su hrvatski velikaši izabrali austrijskog cara Ferdinanda I. Habsburškog za hrvatskog kralja, a potpis i pečat velikaša Ježića nalazi se i na povelji kojom se potvrđuje taj izbor². Ježići su vinodolska plemićka obitelj koja se, po svoj prilici, doselila iz Dal-

¹ Grb je objavljen u grbovniku: Megerle von MUHLFELD I. G., *Osterreichisches Adelslexikon* 1701.-1820. U obiteljskoj usmenoj tradiciji vezanoj za Ježiće postoji i podatak da je jedan član ove obitelji sudjelovao kao hrvatski plemić na saboru u Cetingradu 1527., kada su hrvatski plemići izabrali za svoga kralja Ferdinanda I. iz dinastije Habsburg. Dakako, ovaj podatak ne možemo smatrati vjerodostojnim jer nemamo nikakvog pismenog traga osim usmene tradicije koja se prenosila s koljena na koljena, pa je sačuvana sve do dana današnjega.

² Enver LJUBOVIĆ, Nekoliko plemićkih obitelji Vinodola i njihovi grbovi, *Vinodolski zbornik 11*, Ustanova u kulturi "Dr. Ivan Kostrenčić", Rijeka-Crikvenica-Novi Vinodolski-Bribir, 2006., str. 158.-176.

macije krajem 17. ili početkom 18. st., a živjeli su u Novom Vinodolskom, Žrnovnici kod Novog Vinodolskog i Senju. Tijekom 19. st. Ježići se naseljavaju u Žrnovnicu, gdje su obnovili stare napuštene mlinove, poznate još od uskočkih vremena, a osim mlinova imali su nekoliko stupa, brodova i jednu tureru koja je bila aktivna gotovo do Drugog svjetskog rata.

Razvijaju uvelike trgovinu svakojakom vrstom roba između Senja i Rijeke, a čak zbog trgovačkih poslova u Žrnovnici u to vrijeme postoji i pošta.

Poznati su kao dobri i iskusni trgovci, a starinom su vezani za grad Novi Vinodolski. U 19. je stoljeću u Novom Vinodolskom živjelo 18 porodica Ježića, a u 20. st. svega 6, te se bilježi stalni trend pada broja članova ove obitelji. Prezime Ježić spada u drugu kategoriju najstarijih novljanskih prezimena, jer se javljaju zajedno s nekoliko autohtonih novljanskih prezimena još u 18. st.

U knjizi "Stališ duša" župe Novi Vinodolski, za razdoblje od 1815. do 1891., također se navodi 19 porodica Ježića. U Primorju, pa i šire, gotovo svaka obitelj imala je svoj obiteljski nadimak (špic, špicname ili prišvarak), pa tako često u obiteljima istoga prezimena postoje različiti nadimci.

Ježići iz Novog Vinodolskog nosili su sljedeće obiteljske nadimke: Surini, Surinka, Stanković - od imena Stanimir ili Stanko, Arbić - od osobnog imena Adelbert, Jona, Lozine, Pampići, Padaline i Rajkin.

Zbog trgovačkih poslova pojedini su članovi ove obitelji živjeli ili povremeno boravili neko vrijeme i u Senju, koji je tijekom 18. i 19. st. bio poznati trgovački grad i grad pomoraca.

I danas se u gradu Senju jedna stara zgrada na obali mora koja je nekada bila solni magazin zove zgrada "ex Ježić".

KRATAK ŽIVOTOPIS BISKUPA JEŽIĆA

Jedna je od najstaknutijih ličnosti ove plemićke novljanske obitelji senjsko-modruški biskup Ivan Krstitelj Ježić³, rođen 1746.

³ Biskup Ivan Krstitelj Ježić pokopan je u župnoj crkvi svetog Filipa i Jakova u Novom Vinodolskom, a na njegovom nadgrobnom spomeniku isklesan je kameni grb.

u Novom Vinodolskom, umro 1833. godine također u Novom, gdje je i pokopan u novljanskoj katedrali, tj. danas u župnoj crkvi svetog Filipa i Jakova. Sin je Ivana i Vincencije r. Kabalin. Isusovačku gimnaziju završio je u Rijeci. Studirao je na sveučilištu u Grazu uz potporu ujaka Ivana Krstitelja Kabalina, arhiđakona ličko-krbavskog i kasnijeg biskupa senjsko-modruškog. Godine 1771. promoviran je u doktora filozofije i teologije, a za svećenika je zaređen u Beču 1769. godine. Bio je svećenik u Ličkom Novom, a od 1773. postaje župnik i kanonik u Novom Vinodolskom, te 1782. godine postaje modruški arhiđakon. Godine 1788. dodijeljen je kao pomoćni biskup s pravom nasljedstva starom biskupu Piccardiju, a kada je Piccardi umro 1789. godine u Trstu, Ivan Krstitelj Ježić postaje rezidencijalnim biskupom Senjsko-modruške biskupije⁴ sve do svoje smrti 1833. Bio je posljednji u nizu od devet senjsko-modruških biskupa koji su boravili u Bakru. Naslijedio ga je biskup Ožegović 1834. godine.

Biskupe su morali imenovati bečki dvor i rimska kurija, odnosno car i papa. Rim je austrijskom caru i dalje priznavao pravo imenovanja samo senjskog biskupa, dok se prema modruškom biskupu držao "liberae collationis", tj. smatrao je da se naslov može slobodno podijeliti nekome bez prethodnog carskog imenovanja.⁵ To je pravo Sveta Stolica potvrdila i na posebno održanoj sjednici 2. kolovoza 1665. godine. Beč se nije protivio ovoj odluci, budući da su obje biskupije imale samo jednog biskupa.

Crkveni dostojanstvenici oblikovali su svoje heraldičko znakovlje na temelju posebnih pravila. Često su spajali svoje obiteljske grbove s grbovima gradova ili teretorija kojima su upravljali. Obiteljski grb biskupa Ivana Krstitelja Ježića i njegov biskupski grb iz temelja se razlikuju i nemaju ni jedan zajednički lik u štitu grba, pa do spajanja s obiteljskim grbom ovdje nije došlo. Ako neki biskup nije imao svoj obiteljski grb, odnosno nije bio plemićkog podrijetla, često se za njega oblikovao novi grb te je likove ili simbole u grbu

4 Mile BOGOVIĆ, *Povijest visokoškolske izobrazbe u biskupijama senjsko-modruškoj ili krbavskoj do 1940.*, Sakralna baština Senj, Senj, 1999., str. 158.

5 Niko CVJETKOVIĆ i Josip LUZER, Biskupski grbovi u gradu Bakru, *Bakarski zbornik* broj 7, Grad Bakar, Bakar, 2001., str. 5.

predlagao sam biskup. Iznad grbovnog štita biskupskog grba nalazile su se insignije biskupske časti: biskupski štap, mitra, šešir i križ.⁶

HERALDIČKO ZNAKOVLJE I OPIS GRBOVA

Grb biskupa Ivana Krstitelja Ježića⁷

OPIS GRBA:

Štit je grba četverokutnog oblika zaobljenih donjih kuteva i sa šiljkom na dnu te je raščetvoren; 1. na srebrnom polju crveni malteški križ; 2. na modrom polju zlatno sidro; 3. na zlatnom polju sa zelene podloge polijeće golub mira; 4. na zelenom polju pelikan. Okrunjenu kacigu en face, na kojoj stoji golub mira, prate biskupska mitra i štap. Sve je nadvišeno biskupskim šešikom i kićankama.

Heraldičko znakovlje Ježićeva biskupskog grba sadrži u sebi one najvažnije crkvene, povijesne i kulturološke odrednice vezane za cijeli prostor Senjsko-modruške biskupije tijekom duljeg povijesnog razdoblja. Likovi u grbu odražavaju povijesni i kulturološki trenutak vremena u kojem je živio biskup Ivan Krstitelj Ježić. Ovaj

⁶ Tatijana GARELJIĆ, *Grbovi i rodoslovi Makarske i Makarskog primorja*, Gradski muzej Makarska, Makarska 1996., str. 16.

⁷ Grb preuzet iz: *Grbovi u gradu Bakru*, autora Mladena STOJIĆA i Nenada LABUSAa, Bakarski zbornik, 3., Grad Bakar, Bakar, 1997., str. 11.

je prostor tijekom duge i nemirne povijesti zauzimao najvažnije mjesto u povijesti i kulturi hrvatske države i hrvatskog naroda te je ovdje i nastalo prvo organizirano državno središte i klica hrvatske državnosti.

Križ je najrašireniji i najizrazitiji simbol kršćanstva. Križ je od znaka poniženja i sramote postao znakom i simbolom slave. Križ je kao ikonografski lik bio poznat mnogo prije Krista (svastika, ankh), raspinjanje kao mučenje izmislili su Feničani, a kasnije prihvatili Rimljani. Križ poput četvorkuta simbolizira zemlju i on je najobuhvatniji od svih kršćanskih simbola te ima funkciju sinteze i mjere, a u njemu se sastaje nebo i zemlja. Križ simbolizira raspetog Krista, Spasitelja i on je više nego lik Isusa Krista, jer se poistovjećuje s njegovom ljudskom povješću, pa i s njegovom osobom.

Malteški križ, kao jedan od likova u biskupskom grbu biskupa Ježića simbol je malteških vitezova, odnosno malteškog reda koji je osnovan 1070. godine za njegu i zaštitu palestinskih hodočasnika. Osam vanjskih šiljaka ovoga križa simbolizira regeneraciju (obnovu, oživljavanje). Ponekad se govori kako oni predstavljaju osam blaženstava iz Isusova govora na gori. Vitezovi su nosili crni plašt i bijeli križ, a promijenili su nekoliko središta, kao npr. Cipar i Rod, da bi se ustalili na Malti 1530. godine. Oni su ovdje uredili državu i po Malti su u povijesti poznati i kao malteški red. Danas je ovo službeni amblem države Malte. Danas se bave njegom bolesnika i humanitarnom djelatnošću, pa je i ovaj simbol malteškog križa, ali crvene boje, u biskupskom grbu znakovit i upućuje nas na skrb i brigu za čovjeka i njegov ukupan život.

Bijela golubica u zapadnoj kršćanskoj ikonografiji simbolizira Duh Sveti i silazak Duha Svetog na zemlju, a personificira ga u prikazima Sv. Trojstva. Duh Sveti prikazuje se od II. st. (Lucinine katokombe u Rimu). Prema kršćanskoj je dogmi Duh Sveti treća osoba u Trojstvu. Učinkom Duha Svetog Bogorodica je začela Krista. On je nad Kristom, kada se Krist krstio u rijeci Jordan. Kao Duh Istine on prožima i vodi Crkvu te nadahnjuje ljude, udjeljujući im „sedam darova Duha Svetog”. Bijela golubica simbol je čistoće, a prema evanđelju i simbol bezazlenosti, golubičina krila iskazuju

sudioništvo u božanskoj prirodi. Na nadgrobnim reljefima golubica je simbol duše i često pije iz posude koja je simbol izvora sjećanja. Dušu koja ima pogled golubice oživljava Duh Sveti, srodna je duhu, kojeg sveta ptica simbolizira. Golub je kršćanski simbol i personificira mir među ljudima i narodima, a vrijeme u kojem je živio i djelovao biskup Ježić bilo je puno ratnih sukoba i stradanja, pa je poštivanje ovoga najstarijeg kršćanskog simbola bilo od velike važnosti pri uspostavi mira među državama tadašnje Europe.

Pelikan je simbol ljubavi (caritas u ciklusu krjeposti). On je simbol očinske ljubavi te simbol Krista koji vlastitom krvlju hrani ljude.⁸ Pelikan živi uz vodu, pa je simbol vlažne prirode koja iščezne pod djelovanjem sunčeve topline i ponovno se rađa te je stoga postao likom Kristove žrtve i njegova uskrsnuća te uskrsnuća Lazarova. Kršćanski simbolizam temelji se i na rani u srcu iz koje kaplju krv i voda kao napitci života.

Lik sidra kao heraldičkog simbola u biskupskom grbu Ježića simbolizira nadu (spas u ciklusu krjeposti). Budući da zadržava brod svojom težinom, sidro je simbol stalnosti, izdržljivosti, smirenosti i vjernosti. Simbolizira postojani dio našega bića, onaj koji omogućuje da sačuvamo bistrinu duha. Sidro je posljednja mornarova zaštita u oluji pa se najčešće povezuje s nadom, koja jedina preostane osloncem u životnim poteškoćama. Sidro također simbolizira i sukob između krutog i tekućeg stanja, između zemlje i vode. Spomenimo papu sv. Klementa (bačen u more), sv. Ivana Nepomuka (zaštitnik utopljenika), sv. Nikolu (zaštitnik mornara). Na grobu sv. Filomene urezano je sidro jer se pretpostavlja da ju je car Dioklecijan bacio u rijeku Tiber sa sidrom vezanim o vrat. Lik zlatnog sidra u biskupskom grbu upućuje nas na pomorstvo i mornare jer je velik dio Senjsko-modruške biskupije bio teritorijalno vezan uz more. Sveti Pavao kaže⁹ da treba usidriti dušu u Kristu, jer će se samo tako izbjeći duhovni brodolom⁹.

Križ-sidro kao simbol i lik u štitu grba biskupa Ježića simbolizira nadu koju kršćani polažu u Krista. Ovaj križ-sidro bio je am-

⁸ *Leksikon ikonografije, liturgike i simbolike zapadnog kršćanstva* (uredio Srećko BADURINA), Sveučilišna naklada Liber-Kršćanska sadašnjost-Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 1979., str. 613.

blem sv. Klementa, rimskog biskupa (pape) koji je, prema predaji, u doba cara Trajana bio vezan za sidro i bačen u more.

Ostali znakovi crkvenog dostojanstva, kao npr. zlatni biskupski štap i biskupska mitra poredani su, odnosno ukršteni iza grba, tako da im glavni dijelovi vire iza štita, a iznad štita je okrunjena zlatna plemićka kaciga, jer je novljanska obitelj Ježić bila plemićka i imala je plemstvo i obiteljski grb. Iznad okrunjene zlatne plemićke kacige bijeli je golub mira s maslinovom grančicom u kljunu koja simbolizira mir i ljubav među ljudima. Sve nadvisuje biskupski zeleni šešir s kićankama.

Mitra je liturgijska kapa i simbol crkvene časti koju nose biskupi, opati, kardinali i pape. To je visoko pokrivalo za glavu, kapa pričvršćena ukriz na vrhu, a obris je poput šiljaka luka. Dva roga mitre podsjećaju na dvije zrake svjetla što izbijaju iz Mojsijeva čela dok prima deset Božjih zapovijedi. Mitra je, dakle, simbol dvaju zavjeta, Staroga i Novoga. Na mitri koja je od platna ili svile naslikan je grb i uglavnom je ukrašena zlatnim vezom.

Ostali elementi grba koji nisu u štitu i koji se nalaze okolo štita koji uokviruju jesu: biskupski zeleni šešir i sa svake strane štita po tri zelene rese. Biskupski je sukneni šešir nizak široka oboda s kojeg vise vrpce koje sa svake strane grbovnog štita završavaju sa 6 zelenih kita na svakoj strani u rasporedu 1:2:3. U heraldici, odnosno prema međunarodnim heraldičkim pravilima, biskupski šešir ima vrpce koja sa svake strane ima 6 zelenih kita.

Kameni grbovi biskupa Ježića koji se nalaze isklesani na njegovom nadgrobnom spomeniku u crkvi sv. Filipa i Jakova i iznad ulaza u župni dvor također imaju iste likove kao i njegov obojeni biskupski grb koji je nosio na mitri u svim prigodama.

Kameni grb biskupa Ježića s nadgrobnog spomenika
(crkva sv. Filipa i Jakova u Novom Vinodolskom)

U dvorištu župnog dvora u Senju nalazi se kameni grb biskupa Ježića koji se razlikuje od ostalih grbova i ima samo jedan zajednički lik, a to je malteški križ.

OPIS GRBA:⁹

Grb je isklesan na bijelom vapnencu, visine 80, širine 60 i debljine 18 cm.

ŠTIT: U klinastom konkavnom štitu koji je sa strane duboko profiliran isklesan je na sredini malteški križ.

UKRAS: Iznad štita isklesana je rešetkasta okrunjena kaciga okrenuta en face, a iznad okrunjene kacige biskupska mitra intitulata. Iznad mitre isklesani su ukrasi i križ.

Križ s trima prečkama postao je vremenom simbolom crkvene hijerarhije, pa odgovara papinskoj tijari, kardinalskom šeširu i biskupskoj mitri. Od 15. st. samo papa ima pravo na križ s tri prečke, kardinal s dvije, biskupi imaju pravo na uporabu jednostrukog križa.

Kameni grb biskupa Ježića
(župni dvor Senj)

9 Blaženka LJUBOVIĆ - Enver LJUBOVIĆ, Grbovi i natpisi na kladenim spomenicima Senja, *Senjsko književno ognjište*, Senj, 1996., str. 43. Grb se danas u cijelosti sačuvan nalazi u dvorištu župnog dvora u Senju.

Senjsko-modruški biskup Ivan Krstitelj Ježić postavio je 1826. krov na stari zvonik senjske katedrale koji je svodom bio spojen s katedralom. Za taj događaj vezan je sljedeći natpis:¹⁰

**HAEC TURRIS A NOVEM SAECULIS SUB
SISTENS AT VALDE DEFORMIS AD FOR-
MAM TURRIS CAMPANARIAE SUMP-
TIBUS ECCLESIAE ET BE-
NEFACTORUM MUNIFICEN-
TIA REDACTA EST
ANNO DOMINI
1826**

Početkom 19. stoljeća biskup Ježić uredio je interijer katedrale u klasicističkom stilu, a iz 1819. godine poznat je natpis koji spominje biskupa Ježića. Sadržaj natpisa vezan je uz crkveni život, a ne uz izgradnju katedrale te se nalazi s lijeve strane svetišta. Natpis je na latinskom jeziku i glasi :¹¹

**IOANNI BAPT. IESICH
SEgniENS ET MODRUS. S(eu) CORBAV.
EPISCopo OPTIME MERITO
CHLERI.POPULO. PATRIAE
PATRI PISSIMO.
ECCLESIAE
FAUTORI GENEROSISSIMO
ANNO EPISCOPATUS XXXI.
SACERDOCHII IUBILEUM
CUM DIOCESANIS OCTO VENERANDIS
IN SUA CATHEDRA
CORAM PLURIBUS. ECCLESIA. TOGA. SAGOQ.
CELEBRIBUS VIRIS.
TENERO QUOQUE CONCELEBRINO VINCENTIO**

¹⁰ Ivan KUKULJEVIĆ-SAKCINSKI, *Nadpisi sredovječni i novovjeki na crkvah, javnih i privatnih sgradah u Hrvatskoj i Slavoniji*, Zagreb, 1891., str. 258., natpis 866.; Josip FRANCIŠKOVIĆ, *Stolna crkva u Senju s zvonikom iz godine 1000, Bogoslovska smotra*, Zagreb, 1927., str. 420-422; Melita VILIČIĆ, *Arhitektonski spomenici Senja, RAD*, knjiga 360, JAZU, Zagreb, 1971., str. 97.

¹¹ Ivan KUKULJEVIĆ-SAKCINSKI, *n.dj.*, str. 257-258, natpis broj 865; Melita VILIČIĆ, *n.dj.*, str. 116, slika 126.

**CABALLINI
AB EHRENBURG
SAC. AP. MAIESTATIS p.s. CONSILARIO
PRAESENTE
CELEBRANTI
TRIUM TAMDIU LONGAEVUM MATRIMONIUM
BENEDICENTI
NE MIRA HAEC SACRUM RERUM IN DIOCESI
VEL FORS
IN ORBE CATHOLICO
NOVITAS
OBLIVIONE SEPELIATUR
CATHEDRALE CAPITULUM
VIRTUTI DIGNITATIQUE
EIUS
DEVOTUM**

Portret biskupa Ivana Krstitelja Ježića

PORTRET IVANA KRSTITELJA JEŽIĆ¹²
NOVI VINODOLSKI, 1746, NOVI VINODOLSKI, 1833.
/SAKRALNA BAŠTINA SENJ, galerija portreta biskupa

Portret biskupa Ježića nalazi se u zbirci portreta u Sakralnoj baštini u Senju, a naslikan je oko 1830. godine, ulje na platnu, 87,2 x 71,5 cm, b. s.

Poprsje muškarca srednjih godina, frontalno. Sijeda kosa, mala ružičasta kapica. Bijela čipkasta tunika, mocet od bijeloružičaste svile, oko vrata lanac s križem ukrašenim modrim kamenima. Desnom rukom pridržiava knjigu. U pozadini draperija, arhitektura i stup. Na poledini slike natpis:

IOANNES BAPT: JESICH EPPUS CREAT:
ANNO/1789/OBIIT/ 1833./ Profati abnepos
Vencesl./Kargačin gym. Prof.:/emerit:
restauravit/1878.

LITERATURA

Niko CVJETKOVIĆ i Josip LUZER, Biskupski grbovi u gradu Bakru, Bakarski zbornik 7, Grad Bakar, 2001.

Mile BOGOVIĆ, Najduži biskupski staž-Ivan Krstitelj Ježić, Zvona, XXII., Rijeka, 1983., str. 5.

Mile BOGOVIĆ, Povijest visokoškolske izobrazbe u biskupijama senjsko-modruškoj ili krbavskoj do 1940., Sakralna baština Senj, Senj, 1999.

Mile BOGOVIĆ, Jozefinizam u biskupiji senjsko-modruškoj, Zvona, 10, 1982., str. 5 i 12.

Josip FRANCIŠKOVIĆ, Stolna crkva u Senju s zvonikom iz godine 1000., Bogoslovska smotra, Zagreb, 1927.

¹² M. BREGOVAC-PISK, *Prošlost i baština Vinodola*, Zagreb, 1988., str.128, kataloški broj 145.

Tatijana GARELJIĆ, Grbovi i rodoslovi Makarske i Makarskog primorja, Gradski muzej Makarska, Makarska, 1996.

Ivan KUKULJEVIĆ-SAKCINSKI, Nadpisi sredovječni i novovjeki na crkvah, javnih i privatnih sgradah i.t.d., Zagreb, 1891.

LEKSIKON IKONOGRAFIJE, LITURGIKE I SIMBOLIKE ZAPADNOG KRŠĆANSTVA, Sveučilišna naklada Liber - Kršćanska sadašnjost - Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 1979.

Blaženka LJUBOVIĆ - Enver LJUBOVIĆ, Grbovi i natpisi na kamenim spomenicima Senja, Senjsko književno ognjište - Časopis Usponi, Senj, 1996.

Enver LJUBOVIĆ, Nekoliko plemićkih obitelji Vinodola i njihovi grbovi, Vinodolski zbornik 11, Ustanova u kulturi „Dr. Ivan Kostrenčić”, Crikvenica, 2006.

Megerle von MUHLFELD I. G., Österreichisches Adelslexikon, Ergänzungsband 1701.-1820.

Prošlost i baština Vinodola, Zagreb, 1988., Boris PRISTER, kataloški broj 306.

Mladen STOJIĆ - Nenad LABUS, Grbovi u gradu Bakru, Bakarski zbornik 3, Grad Bakar, 1997.

Melita VILIČIĆ, Arhitektonski spomenici Senja, RAD, knjiga 360, JAZU, Zagreb, 1971.

Bartol ZMAJIĆ, Heraldika, Sfragistika, Genealogija, Veksilologija i Rječnik heraldičkog nazivlja, Golden Marketing, Zagreb, 1996.

HERALDIC INSIGNIA OF BISHOP IVAN KRSTITELJ JEŽIĆ

Summary:

The author in the mentioned section describes heraldic insignia of Ivan Krstitelj Ježić, the bishop of Senj-Modruša who belongs to a well-known noble family Ježić from Novalja. The Ježićs' as rich tradesmen and landowners were ennobled and received the coat of arms from the Austrian emperor Leopold II. Bishop Ježić was born in Novi Vinodolski in 1746 and died in 1833; he was buried in the parish church of Saint Philip and Jacob in Novi Vinodolski. He was nominated the residential bishop of Senj-Modruša diocese in 1789 and he remained in this post until he died. In the four part shield of the coat of arms of bishop Ježić, the heraldic insignia are: the red cross of Malta, golden anchorage, white dove in flight and the pelican. All heraldic insignia on his stone and painted coat of arms, reflect the time and moment when the bishop lived. Besides the official bishop's coat of arms, on his tombstone are chiselled out the bishops' coat of arms and the Latin inscription. The same insignia are carved on his stone coat of arms. The mentioned heraldic insignia talks with the language of signs and symbols; from an artistic point of view it bears qualities of artistic styles. Besides the coat of arms, the author brings two inscriptions from the cathedral of Senj, connected with the name and activities of bishop Ježić.

Key words: Ježić, coat of arms, heraldic